

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN YÜKSEL ARSLAN'A AİT 7/38527 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla, üreticilerimize tarımsal desteklemeler verilmekte, hibe programları uygulanmakta ve projeler yürütülmektedir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlanması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda "2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" ile tarımsal üretim planlaması ile ilişkilendirilmiş temel girdi (mazot ve gübre) maliyetlerini baz alan sade, etkin ve yönlendirici yeni tarımsal destekleme modeli hayata geçirilmiştir. Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenecektir.

Yapılan düzenleme ile "İlk defa bitkisel üretim destekleri 3 yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmıştır. Yeni destekleme modelinde bitkisel üretim destekleri; Temel, Planlı Üretim ve Üretimi Geliştirme Desteği olmak üzere sadeleştirilerek üç ana başlıkta toplanmıştır. Bu kapsamda planlı üretime uygun olan ürünler ve diğer ürünlere temel destek verilecektir. Böylece stratejik ürünlerin mazot maliyetinin %50'si ve gübre maliyetinin %25'i karşılanacaktır. Planlama kapsamındaki ürünleri havzasında üreten çiftçilere temel desteğe ilave olarak planlı üretim desteği verilerek, mazot maliyetinin tamamı ve gübre maliyetinin yarısı karşılanacaktır. Söz konusu karar kapsamında; Buğday ve arpa üreticilerimize 2025 üretim yılı için 317 TL temel destek, 317 TL planlı üretim desteği olmak üzere toplam 634,4 TL, 2026 üretim yılı için ise 403 TL temel destek, 403 TL planlı üretim desteği olmak üzere toplam 806 TL destek verilecektir.

Böylece 2025 üretim yılında ortalama verim 300 kg/da esas alınarak ton başına; 1.056,28 TL Temel Destek, 1.056,28 TL Planlı Üretim Desteği ve 406,26 TL Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği olmak üzere yaklaşık 2.520 TL desteğe tekabül etmektedir.

Ödemeler 6 Mart 2026 tarihinden itibaren destek bazında T.C. Kimlik Numarası son rakamına göre haftalık olarak ödenmeye başlanmıştır. 17.04.2026 tarihi itibarıyla 79,43 milyar TL temel destek ve planlı üretim desteği ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) başta hububat ve bakliyat olmak üzere görev alanına giren ürün piyasalarını yakından takip ederek, piyasa regülasyonuna destek sağlamaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

TMO alım fiyatları, tüm parametreler dikkate alınarak belirlenen bir eşik fiyattır. Açıklanan ürün alım fiyatları, üretimin sürdürülebilirliği ve tüketiciye yansımaları dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir.

TMO, ürün fiyatlarını açıklarken, üretimin sürdürülebilirliğini ve tüketiciye yansıyan fiyatları dengede tutacak politikalar geliştirmektedir. Bu kapsamda, TMO alım fiyatları belirlenirken üretici maliyeti, ekonomik göstergeler, üretim miktarı, önceki yıl alım fiyatları, dünya piyasa fiyatları, tarımsal sanayinin hammadde tedarik durumu, iç ve dış piyasalardaki gelişmeler, tüketici fiyatları, refah payı ile üretimin sürdürülebilirliğini sağlayacak kâr marjı gibi çok sayıda faktör değerlendirilmektedir.

Tarımsal Üretim Desteklemelerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararının 2'nci maddesinin (11) bendinde "Özellikle arz açığı veya planlama kapsamındaki ürünler olmak üzere ilgili üretim yılındaki üretim maliyetleri ile iç dış fiyatlar dikkate alınarak çiftçilerin, tarım politikaları amaç ve ilkelerine uyumunu kolaylaştırmak, üretimde sürdürülebilirliği sağlamak ve gelir kayıplarını telafi edebilmek amacıyla fark ödemesi desteği verilir. Her yıl fark ödemesi kapsamına alınacak ürünler ve ödeme miktarları Tarım Orman Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca teklif edilir" hükmü kapsamında değerlendirilerek 2025 üretim yılında fark ödemesi desteği uygulanmamıştır.

Ayrıca su kısıtının olduğu 11 ilin 52 ilçesinde ise planlama kapsamında buğday ve arpa üreten çiftçilerimize gübre maliyetinin kalan %50'lik kısmı da yeraltı su kısıtı desteği olarak verilecektir. Böylece bu bölgelerde üretim planlamasına uygun ekim yapan üreticilerin mazot ve gübre maliyetinin tamamı desteklenecektir.

Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım ve katı organik-organomineral gübre destekleri artırılarak ilave olarak verilmeye devam edilecektir.

Buğday ve arpa üreticilerimiz ayrıca hazine faiz/kâr payı destekli krediler kapsamında temel bitkisel üretim konusunda 300.000 TL'ye kadar (300.000 TL dahil) sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir. Bu kapsamdaki işletme kredi/finansmanların bir kısmı aynı olarak tahsis edilmekte ve akaryakıt, ilaç, gübre, tohum gibi tarımsal girdilerin alımına yönelik kullanılmaktadır.